

Erasmus+
Zmienia życie, otwiera umysły

**PROGRAM POPRAWY POZIOMU CZYTELNICTWA
W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. OSKARA KOLBERGA
W CIECHOCINIE
w roku szkolnym 2022/2023**

Plan działań zmierzających do podniesienia poziomu czytelnictwa został opracowany z myślą o uczniach Szkoły Podstawowej im. Oskara Kolberga w Ciechocinie, począwszy od oddziału przedszkolnego aż do klasy VIII. A zatem obejmuje on dwa etapy kształcenia. Odbiorcą i uczestnikiem działań przewidzianych w tym planie jest każdy uczeń naszej szkoły - zarówno ten najmłodszy, nie umiejący jeszcze czytać, jak i ten najstarszy, u którego odbiór tekstów powinien odbywać się już na poziomie nie tylko semantycznym, ale także krytyczno- twórczym.

Nauczyciele i szkoła to profesjonalny krąg osób odpowiedzialnych za edukację czytelniczą. Elementy edukacji czytelniczej odnajdujemy w celach kształcenia i wychowania, w opisie zakładanych osiągnięć uczniowskich praktycznie z każdego przedmiotu, bloku, a szczególnie języka polskiego. Wynika z tego, że każdy nauczyciel odpowiada za osiągnięcie przez uczniów celów edukacji czytelniczej. W ramach żadnego programu edukacyjnego nie można doprowadzić uczniów do założonych osiągnięć bez czytelnictwa, bez systematycznego korzystania z książki, czasopisma i innych drukowanych źródeł wiedzy i informacji.

Stały kontakt dziecka z książką ma bardzo istotny wpływ na rozwój jego osobowości. Poprzez swoje treści książka oddziałuje na myśli, uczucia, postępowanie. Rozwija wrażliwość na piękno języka, wzbogaca słownictwo, pogłębia i poszerza wiadomości, pomaga w rozumieniu innych ludzi i otaczającego świata, oraz pobudza wyobraźnię. Jeżeli pierwsze doświadczenie dziecka z książką pozwoli mu nabrać pewności, że czytanie jest ciekawe, wówczas jego chęć do poznawania kolejnych będzie wzrastać. Dlatego tak ważne znaczenie ma rozwijanie zainteresowań czytelniczych dzieci już od pierwszego etapu edukacyjnego.

Na szkołę spada obowiązek nauki czytania ze zrozumieniem. Wdrażanie dzieci do czytania ze zrozumieniem to zadanie polonistów. Oni grają w tym względzie pierwsze skrzypce, ale nie tylko. Tak, jak w orkiestrze symfonicznej potrzebni są wszyscy instrumentalści, tak w szkole wszyscy nauczyciele na swoich przedmiotach, mający do czynienia z jakimkolwiek tekstem odpowiadają za wdrażanie uczniów do czytania tekstu ze zrozumieniem, za kształtowanie tej umiejętności. Tak więc istnieje potrzeba zintensyfikowania dotychczas stosowanych form, środków i metod pracy w tym względzie.

Istotną sprawą w rozwijaniu zainteresowań czytelniczych uczniów jest współpraca wychowawców klas z bibliotekarzami. Wychowawca poznaje, rozwija, a nierzadko przekształca zainteresowania ucznia. Znajomość zainteresowań czytelniczych ucznia ułatwia wychowawcy dobór właściwego zespołu środków oddziaływania wychowawczego. Częste przychodzenie do biblioteki wyrobi w uczniach nawyk sięgania do książki, jako źródła wiedzy a jednocześnie rozrywki. Najważniejsze w edukacji czytelniczej jest bowiem samokształcenie. Uczniowie mogą interesować się różnymi dziedzinami wiedzy i poszerzać wiadomości na podstawie różnych źródeł. Im więcej uczniów uprawiających samokształcenie, tym lepiej.

Z książką można pracować na różne sposoby i na różnych przedmiotach. Może to być:

- ✓ wspólne czytanie i słuchanie,
- ✓ czytanie ciche ze zrozumieniem, stosowanie metod zwiększających szybkość cichego czytania,
- ✓ ćwiczenia w opanowaniu różnych technik czytania (kartkowanie, czytanie orientacyjne, studiowanie tekstu, czytanie krytyczne),
- ✓ redagowanie różnych form notatek (notki bibliograficzne, cytaty, plany, streszczenia),
- ✓ zestawienie różnych ujęć tego samego zagadnienia (np. w podręczniku, w tekście źródłowym, opracowaniu popularnonaukowym),
- ✓ dyskusje nad książkami,
- ✓ korzystanie z wydawnictw informacyjnych,
- ✓ wyszukiwanie informacji na dany temat, zapoznanie się z nimi, notowanie, referowanie,
- ✓ przygotowanie się do konkursów,
- ✓ twórcza praca uczniów.

Tak samo można realizować edukację czytelniczną przy przygotowaniu przez uczniów prac domowych poprzez:

- ✓ wyszukiwanie do następnych lekcji materiałów z różnych źródeł,
- ✓ pogłębianie i poszerzanie wiadomości z lekcji,
- ✓ sporządzanie notatek i sprawozdań z lektury,
- ✓ wyjaśnianie pojęć, wyszukiwanie informacji,
- ✓ sporządzanie zestawień bibliograficznych na dany temat,
- ✓ przydzielanie przez nauczyciela zestawień bibliograficznych na dany temat.

Zapewnienie dziecku stałego kontaktu z książką, opanowanie przez nie umiejętności czytania i osobiste przekonanie się, że czytanie coś daje, zaspokaja różne potrzeby psychiczne, zapewnia powodzenie w nauce, jest gwarantem stałego kontaktu z książką i prasą. Dlatego właśnie funkcjonowanie w szkole biblioteki jest bardzo ważne, bo to właśnie ona promuje postawy czytelniczne wśród uczniów, tworzy warunki do efektywnego posługiwania się technologiami informacyjno – komunikacyjnymi, rozbudza i rozwija indywidualne zainteresowania uczniów oraz wyrabia i pogłębia u uczniów nawyk czytania i uczenia się.

Uczeń korzystając z zasobów szkolnej biblioteki:

- ✓ wprowadzany jest w świat literacki,
- ✓ ugruntowuje swoje zainteresowania czytelnicze,
- ✓ zostaje wyposażony w kompetencje czytelnicze potrzebne do krytycznego odbioru utworów literackich i innych tekstów kultury;
- ✓ przyjmuje postawę dojrzałego i odpowiedzialnego czytelnika, przygotowanego do otwartego dialogu z dziełem literackim.

Podjętą działania mające na celu rozbudzenie u uczniów zamiłowania do czytania a oraz zwiększenia ich aktywności czytelniczej opracowano właśnie niniejszy program, którego cele są następujące:

- Rozwój emocjonalny i poznawczy dziecka przedszkolnego kontakcie z książką;
- Zwiększenie poziomu czytelnictwa;
- Motywowanie uczniów do poznania utworów literackich;
- Kształcenie umiejętności czytania ze zrozumieniem,
- Przygotowanie do uczestnictwa w komunikacji międzyludzkiej, w roli aktywnego czytelnika, słuchacza;
- Wdrożenie do właściwego spędzania czasu wolnego;
- Wzbogacanie słownictwa;
- Poprawa jakości czytania;
- Pogłębianie nawyków uczenia się;
- Wzrost zainteresowania biblioteką i jej zasobami.

TREŚCI EDUKACYJNE I SPOSOBY ICH REALIZACJI

L.p.	TREŚCI EDUKACYJNE	SPOSOBY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
1.	Zapoznanie dzieci z oddziału „0” z działalnością biblioteki szkolnej oraz z popularnymi utworami dziecięcymi ze zwróceniem uwagi na ich autora	<ul style="list-style-type: none"> • wykonanie gazetki o ulubionych książkach dla dzieci, • uzupełnianie zbiorów bibliotecznych pozycjami przyniesionymi przez dzieci z domu, • prezentacja multimedialna dla dzieci dotycząca budowy książki. 	bibliotekarz oraz wychowawca oddziału „0”
2.	Bohaterowie naszych bajek i baśni – głośne czytanie wybranych utworów z literatury dziecięcej	<ul style="list-style-type: none"> • słuchanie głośno czytanych fragmentów bajek i baśni dla dzieci czytanych przez uczniów i nauczycieli, • wspólne oglądanie i omawianie ilustrowanych książeczek dla dzieci, • wykonywanie ilustracji do przeczytanych utworów literatury dziecięcej, • wystawa prac wykonanych przez dzieci w szkole. 	bibliotekarz, wychowawcy klas I-III oraz oddziału „0” oraz oddziału przedszkolnego (5-latki)
3.	Zwiększenie zainteresowania uczniów zbiorami biblioteki	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie ankiety wśród uczniów klas IV-VIII na temat ich aktywności czytelniczej, • analiza wyników ankiet i sformułowanie wniosków, • podjęcie działań mających na celu zakup książek, których (zdaniem czytelników) brakuje w bibliotece – złożenie w tym celu wniosku w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021 – 2025. Kierunek interwencji 3.2. Zakup nowości wydawniczych oraz elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych i pedagogicznych, • reklamowanie wśród uczniów nowych książek: w formie wystawek, gazetek, plakatów, rozmów, na zajęciach bibliotecznych, w czasie odwiedzin w bibliotece szkolnej. 	bibliotekarz

<p>4. Biblioteka – miejsce rozwijania zainteresowań czytelniczych i nie tylko!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć bibliotecznych dla uczniów w ramach zastępstw za nieobecnych nauczycieli, • poznanie pracy bibliotekarza, • korzystanie z wypożyczalni i czytelni na każdej przerwie, • motywowanie do systematycznego wypożyczania książek, nie tylko lektur, • konkurs na zakładkę do książki, • konkurs plastyczny oraz fotograficzny związany z wybraną książką – „Najciekawsza książka, którą ostatnio przeczytałam/em” – prezentacja przeczytanej książki w formie plakatu lub zdjęcia, • konkurs fotograficzny - „Selfie z książką”, • konkurs na kartkę bożonarodzeniową – w języku polskim oraz w języku angielskim. • wystawa prac wykonanych przez dzieci w szkole. 	<p>bibliotekarz</p>
<p>5. Wyrabianie w uczniach nawyku regularnego czytania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie całorocznego konkursu na „Najaktywniejszego czytelnika miesiąca/roku”, • prezentowanie statystyk miesięcznych wypożyczeń poszczególnych klas na gazetce bibliotecznej oraz w pokoju nauczycielskim, • zamieszczanie informacji na gazetce w bibliotece szkolnej o zwycięzcach konkursu „Czytelnik miesiąca”, „Czytelnik roku”, • nagradzanie laureatów konkursu „Czytelnik miesiąca/roku” dyplomami oraz nagrodą książkową wręczanymi na apelu z okazji zakończenia roku szkolnego, • przygotowanie sprawozdania semestralnego i końcowo-rocznego na klasyfikacyjnych zebraniach Rady Pedagogicznej, dotyczącego stanu czytelnictwa poszczególnych klas w szkole oraz wniosków do dalszej pracy i rozwoju biblioteki szkolnej. 	

6. Udział w ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie (wrzesień)	<ul style="list-style-type: none"> • wspólne głośne czytanie „Ballad i romansów” autorstwa Adama Mickiewicza przez uczniów naszej szkoły oraz w towarzystwie społeczności lokalnej i władz gminy Ciechocin na zaproszenie Gminnej Biblioteki Publicznej w Ciechocinie z siedzibą w Elgiszewie, • pomoc bibliotekarza w przygotowaniu uczniów do głośnego czytania oraz otoczenie opieką i wsparciem podczas występu uczniów. 	bibliotekarz oraz nauczyciele języka polskiego
7. Szkolne obchody święta kreatywności, czyli Międzynarodowy Dzień Kropki (15 września)	<ul style="list-style-type: none"> • czytanie dzieciom opowiadania „Kropka” autorstwa Petera H. Reynoldsa, • wykonywanie przez uczniów różnego rodzaju zadań w klasach pod opieką wychowawców, oczywiście związane z kropką oraz na przerwach międzylekcyjnych, pod opieką bibliotekarza oraz szkolnego pedagoga – uczniowie losują Kropki z zadaniami gimnastycznymi, za wykonanie odpowiednich ćwiczeń, dzieci zostają pomalowane w kropki, • wystawa prac uczniów związanych z kropką. 	bibliotekarz, pedagog szkolny oraz wychowawcy klas I – III, oddziału „0” i oddziałów przedszkolnych
8. Szkolne obchody Ogólnopolskiego Dnia Głośnego Czytania oraz Światowego Dnia Serca (29 września)	<ul style="list-style-type: none"> • z okazji Ogólnopolskiego Dnia Głośnego Czytania oraz Światowego Dnia Serca wzięcie udziału przez naszą szkołę w akcji "Czytamy z sercem", • wspólne promowanie głośnego czytania pod hasłem „Starsi czytają młodszymi” – czyli uczniowie z klas starszych wchodzi na zajęcia do kolegów z klas młodszych i czytają im różne, ciekawe opowiadania, legendy, bajki, baśnie, historyjki, • kolejne wspólne promowanie głośnego czytania oraz zgłębianie wiedzy na temat serca to udział w akcji „Czytamy z sercem”- uczniowie podczas zajęć przygotowanych dla nich dowiedzą się jak dbać o serce, aby jak najdłużej nam służyło, poznają jak wygląda budowa serca lub sobie ją przypomną, w zależności od poziomu, na którym jest dana klasa • podczas tej akcji pedagog szkolny czyta w młodszych oddziałach 	bibliotekarz, pedagog szkolny, wychowawcy klas I – VII oraz oddziału „0” i oddziałów przedszkolnych

		<p>dzieciom fragmenty tekstów dotyczących serca, natomiast bibliotekarz czyta o sercu w starszych klasach.</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczniowie układają puzzle, kolorują według instrukcji oraz wykonywają mnóstwo różnorodnych zadań w ramach akcji, które przygotował bibliotekarz dla uczniów. • wystawa prac wykonanych przez dzieci w szkole. 	
9.	Jesienno – zimowy kiermasz książek w szkolnej bibliotece	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoczęcie w miesiącu październiku i trwający do końca grudnia kiermasz książek organizowany w ramach miesiąca bibliotek, • promocja ciekawej oferty wydawniczej w dobrej cenie we współpracy z Księgarnią i Hurtownią Taniej Książki Tuliszków, która przesyła do szkoły paczki pokazowe, książki wystawiane są w szkolnej bibliotece do sprzedaży dla wszystkich zainteresowanych. 	bibliotekarz
10.	Realizacja kampanii „Mała książka – wielki człowiek” (październik - listopad)	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie przez Instytut Książki kolejnej edycji kampanii "Mała książka-wielki człowiek", której celem jest promocja czytelnictwa wśród dzieci w różnych grupach wiekowych; jednym z jej elementów są działania na rzecz najmłodszych uczniów, którzy rozpoczynają dopiero naukę w szkole podstawowej, • głównym celem tej kampanii jest zachęcenie do częstego sięgania po książki i regularnego czytania, zarówno samodzielnego, jak i z udziałem najbliższych-rodziców, dziadków, opiekunów i nauczycieli, • aby zrealizować ten istotny cel, każdy uczeń klasy pierwszej otrzymuje specjalną Wyprawkę Czytelniczą; w skład każdej Wyprawki wchodzi: <ul style="list-style-type: none"> ✓ "Pierwsze abecadło" - antologia tekstów najlepszych polskich autorów dziecięcych, m.in: M. Musierowicz, A. Onichimowskiej, R. Kosika, A. Fredry, J. Twardowskiego, D. Terakowskiej, w opracowaniu graficznym wybitnej ilustratorki Iwony 	bibliotekarz

		<p>Chmielewskiej;</p> <p>✓ "Książką połączeni, czyli uczymy się czytać razem"- broszura, która jest poradnikiem dla rodziców i opiekunów, podpowiadającym, jak wspierać dziecko w nauce czytania, a także zbiorem pomysłów na zabawy dla dzieci i aktywności związane z tekstami z książki.</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekt jest ogólnopolski i w całości finansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, tym samym-bezpłatny, zarówno dla szkół, jak i samych dzieci, • opiekun biblioteki szkolnej, przekazuje wszystkim pierwszoklasistom otrzymane z Instytutu pakiety Wyprawek Czytelniczych. 	
11.	<p>Udział w Ogólnopolskiej akcji „Przerwa na czytanie” (październik)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczestnictwo naszej szkoły w III Międzynarodowej edycji VII Ogólnopolskiej akcji bicia rekordu w liczbie osób czytających na przerwie – „Przerwa na czytanie”, • wydarzenie odbywa się w ramach Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych oraz kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”, • podczas tej akcji czytamy książki przyniesione z domu lub wypożyczone z biblioteki szkolnej, czytanie odbywa się w salach lekcyjnych, na szkolnych korytarzach oraz w bibliotece, czyta cała społeczność szkolna, czytamy to co lubimy, bo to sprawia nam przyjemność, • dzieciom z grup młodszych czytają starsi koledzy, którzy dzielnie na każdej przerwie wędrują do swoich młodszych kolegów i pięknie czytają im różne bajki i opowiadki, • akcja ma na celu promocję czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, integrację środowiska lokalnego, zachęcenie słuchaczy do sięgania po książkę w każdej sytuacji i każdym miejscu, zwrócenie uwagi na czytanie 	bibliotekarz

		jako atrakcyjną formę spędzania wolnego czasu w szkole.	
12.	Akcja czytelnicza połączona z świąteczną zabawą	<ul style="list-style-type: none"> • bibliotekarz zaprasza wszystkich chętnych uczniów do biblioteki szkolnej po bibiloteczny kalendarz adwentowy, • tradycyjnie kalendarz zawiera 24 różnorodne zadania do wykonania, począwszy od 1 grudnia do 24 grudnia, jeśli uczeń wykona zadanie zgłasza to do bibliotekarza, który odhacza to zadanie i czeka na następne, • za wykonanie wszystkich zadań przewidziana będzie nagroda, • wystawa prac wykonanych przez dzieci w szkole. 	bibliotekarz
13.	Innowacja w bibliotece szkolnej	<ul style="list-style-type: none"> • od początku grudnia do końca maja rozpoczynamy innowację w bibliotece szkolnej pod hasłem "Dwujęzyczny dywan" dla klas I-III, • na rozłożonym miękkim dywaniku w każdy piątek, na każdej przerwie międzylekcyjnej, usiądziemy sobie z dziećmi i będziemy czytać bajki, opowiadania i historyjki; dzieci będą czytały strony po polsku a ja będę czytała te same strony po angielsku, jeśli uczniowie będą chcieli również czytać w fragmencie tekstu w języku angielskim to będzie to dodatkowy atut tej innowacji, • uczniowie będą w ten sposób utrzymywać poznane już na lekcjach języka angielskiego słówka oraz będą uczyły się nowych, osoby chętne będą mogły również dodatkowo wykonywać różnorodne zadania i ćwiczenia związane z tekstem bajki oraz wykonać ilustrację do wysłuchanego fragmentu tekstu, w ten sposób będziemy rozwijać naszą sprawność porozumiewania się w języku angielskim. • wystawa prac wykonanych przez dzieci w szkole. 	bibliotekarz

PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

Po realizacji niniejszych treści edukacyjnych uczniów:

- wskaże miejsce w bibliotece, gdzie znajdują się książki dla dzieci, młodzieży
- wymieni elementy budowy książki;
- używa w mowie czynnej słów: autor, ilustrator, wydawnictwo, księgarz, drukarz;
- wymieni kilka tytułów przeczytanych książek;
- wymieni 2 – 3 autorów książek dla dzieci i młodzieży;
- uważnie słucha głośnego czytania przez nauczyciela, rodziców czy kolegów itp.;
- opowie fragment poznanych książek;
- wskaże i nazwie bohaterów literackich w oparciu o ilustrację i przeczytany tekst;
- często wypożycza książki z biblioteki szkolnej lub publicznej;
- gromadzi książki w swojej biblioteczkę domowej i dba o ich wygląd;
- czyta ulubione książki;
- bierze udział w konkursach organizowanych przez bibliotekę szkolną.

PRZEWIDYWANE EFEKTY:

- podniesienie poziomu czytelnictwa wśród uczniów,
- wzrost zainteresowania biblioteką szkolną,
- zainteresowanie możliwością korzystania z bibliotek publicznych pozaszkolnych,

- zmiana proporcji (na bardziej korzystne z punktu widzenia czytelnictwa) zagospodarowania wolnego czasu między mediami , a czytaniem książek,
- wzbogacenie słownictwa uczniów,
- zmniejszenie liczby nieaktywnych czytelników.

Koordynatorem programu jest nauczyciel bibliotekarz, który przy współpracy z wychowawcami klas oraz pedagogiem szkolnym, czuwa nad jego realizacją i dokonuje ewaluacji programu na koniec roku szkolnego.

Opracowała:

Aneta Nowatkowska – opiekun biblioteki szkolnej w Szkole Podstawowej im. Oskara Kolberga w Ciechocinie